

SVETI VINČENAT, unutrašnjost crkve Sv. Vincenta

LIT.: A. Gnirs, Das Kastell in Sanvincenti (Istrien), MCC, 1915. — C. Budinich, Spitzbogige Bauwerke in Istrien und den angrenzenden Gebieten, Jahrbuch CC, 1916, str. 62–64. — I. Monti, Il castello di Sanvincenti attraverso le secolari vicende, Corriere istriano, 1940, 108. — B. Fučić, Istarske freske, Zagreb 1963. Br. Ma.

SVINJAREVCI, selo J od Vukovara. Uz cestu Oriolik–Negoslavci, I od sela, otkriveni su starohrv. grobovi s nakitom. Otkopano je 60 grobova, koji pripadaju bjelobrdskoj kulturi XI. st.

LIT.: J. Brunšmid, Hrvatske sredovječne starine, VJHAD, 1903–04, str. 86–90.

SVOBODA, Karel, češki slikar i grafičar (Pláň, 14. VI. 1824 – Beč, 12. IX. 1870). Studirao na akademijama u Pragu i Beču. Slikao prizore iz

SVETI VINČENAT, retabl na bočnome oltaru u crkvi Navještenja Marijina

češ. povijesti i života Juž. Slavena te dekorativne slike u Beču. Na poziv Lj. Gaja dolazi u Zagreb 1846. Izradio četiri skice za Gajevo neobjavljeno djelo *Dogodovština Ilirije velike* i vedutu Krapine u grafici. Putujući po SZ Hrvatskoj, Slavoniji i Vojnoj krajini radio skice i studije iz narodnoga života, osobito života graničara.

LIT.: Karlo Svoboda, Glasnoša, 1865, 14, str. 109. — M. Schneider, Historijsko slikarstvo u Hrvatskoj, Zagreb 1969, str. 17, 21, 41. — Hrvatski narodni preporod 1790–1848, Zagreb 1985. V. Fo.

SZABO, Gjuro, konzervator, muzealac, pisac o umjetnosti i povijesti (Novska, 3. II. 1875 – Zagreb, 2. V. 1943). Studirao je germanistiku u Zagrebu i Beču i potom je bio nastavnik na gimnazijama u Senju, Osijeku, Bjelovaru i Zagrebu. Za studija u Beču počeo je proučavati pov. spomenike. God. 1910. specijalizira se u Beču, Nürnbergu i Pragu za moderni način konzerviranja i restauriranja pov. i umj. spomenika. Na temelju radova o srednjovj. Slavoniji postaje 1911. tajnik Zemaljskoga povjerenstva za čuvanje spomenika u Hrvatskoj i Slavoniji koje je osnovano njegovim zalaganjem. Taj pionirski posao obavljao je, uz druge dužnosti, do kraja života. God. 1919–26. bio je ravnatelj Muzeja za umjetnost i obrt, a od 1928. ravnatelj Muzeja grada Zagreba. Objavio je više od 230 radova o različitim temama (lingvistika, pedagogija, toponomastika, povijest, povijest umjetnosti i kulture, muzeologija, konzervatorstvo), no pretežno se bavio spomenicima S dijela Hrvatske. Temperamentno pisanim znanstvenim i publicističkim radovima stalno je održavao interes za spomenike kao kulturnu baštinu u doba kada njihovo čuvanje nije imalo čvrste zakonske podloge. Osobito je istraživao spomenike Hrvatskoga zagorja, povijest i spomenike Zagreba te burgeve.

BIBL.: Tri benediktinske opatije u županiji požeškoj, VJHAD, 1906–07; Der Kapitellplatz der Zukunft, Agramer Tagblatt, 24. X. 1908; Dobra Kuća, VJHAD, 1908–09; Lijesnica, ibid.; Prilozi za povjesnu topografiju požeške županije, ibid., 1910–11; Samostan cistercita u Zagrebu, VJZA, 1911, 2; Terra Dobouch, VJHAD, 1912; Izvještaj o radu zemaljskog povjerenstva za očuvanje umjetničkih i historičkih spomenika u kraljevinama Hrvatskoj i Slavoniji u god. 1911, i Inventarizacija spomenika kotara Klanjec i Pregrada, VJHAD, 1912; Orahovičke gradine, ibid., 1913–14; Spomenici kotara Krapina i Zlatar, ibid., 1913–14; Voćin i voćinska crkva, Savremenik, 1914, 2; Slike grada Zagreba iz četiri stoljeća, ibid., 1914; O stilu, »jedinstvu stila« i umjetničkom stvaranju, HP, 1914, 2; Bakačeva kula i regulacija Kaptola, Obzor, 1915, 372; Spomenici kotara Ivanec, VJHAD, 1915–19; Čazma i njena župna crkva, Katolički list, 1916, 32; Spomenici prošlosti u Srijemu, Savremenik, 1916, i 1917; Kostajnica, ibid., 1916; Rat i naši povijesni spomenici, Obzor, 1916, 357; Sredovječni gradovi u Hrvatskoj i Slavoniji, Zagreb 1920; Zagrebačke građevine XVII. st., Narodna starina, 1925, 10; Lice grada Zagreba u 19. vijeku, HK, 1927; U spomen Viktoru Kovačiću, Savremenik, 1928, 2; Banoštar, SHP, 1928, 1–2; Epilog, Narodna starina, 1928, 16; Spomenici turskog doba u Slavoniji, Novosti, 1929, 89; Umjetnost u našim ladanjskim crkvama, Zagreb 1929, 1934; Historijski pregled za Liku u Planinarskom vodiču po Velebitu, Zagreb 1929; Prilozi za građevnu povijest zagrebačke katedrale, Narodna starina, 1929, 19; Pag, zaboravljeni otok, Književnik, 1930, 5 i 6; Spomenici prošlosti otoka Krka,